

DÉLVIDÉK

Tek. Magyar Nemzeti Múzeum Orsz. Széchenyi könyvtár BUDAPEST VIII. Múzeum krt. 14-16.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal: Zombor, Csalás Benő u. 3. Tel: szerk. és Kiadóhivatal 207. éjje! 422, nyomda 213.

Felölős szerkesztő:
MUHI JÁNOS

Előfizetés egy óra: 5.20 P., negyedévre 15.— P. Levélcím: Zombor, postafiók 102, csekksz. 74.050.

A honvédelmi miniszter nemzetőri szolgálatra való jelentkezésre szólítja fel az ország férfilakosságát

Az ország nyugalmanak, rendjének, a lakosság élet és vagyonbiztonságának megőrzését célozza a nemzetőrség felállítása — A Makótól Nagyváradig terjedő országhatárunk mentén súlyos harcok folynak — Honvédeink visszaverték az ellenség minden támadását

Japán, Németország és a fasiszta Olaszország a végső győzelemig nem teszi le a fegyvert

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A honvédezőrkár főnökének kedden kiadott hadijelentése közli, hogy a Makótól Nagyváradig terjedő országhatárunk mentén a súlyos elhárító harcok tovább tartanak. A Kolozsvártól délre vitéz Veress Lajos vezérezredes vezetése alatt hőiesen harcoló 2. hadseregünk, német páncélos erőkkel szoros együttműködésben a három napja nagy túlerőben támadó ellenséget elkésereedett harcokban visszaverte és az ellenségnek Tordától nyugatra és keletre elért beförését — Torda szilárd tartása mellett — megtisztította. A szovjet erők igen súlyos veszteségeket szenvedtek. Így például az egyik elhárítási helyen egyetlen nap alatt 30 páncélosot löttünk ki és 50 löveget semmisítettünk meg.

A Német Távirati Iroda jelenti:

Erdély délnyugati részében szeptember 25-én erősödött a szovjet nyomás. Német és magyar csapatok a magyar-román határon, Aradtól északra visszaverték az ellenség támadó ékeit. Tordától a Keleti Kárpátok gerincéig helyi harcok folytak.

Shigemicu a tengely győzelmének bizonyosságáról

A háromhatalmi egyezmény megkötésének negyedik évfordulója alkalmából mondott beszédében Shigemicu japán külügyminiszter megállapította, hogy a világháború most már döntő szakaszába érkezett. Az angolok és amerikaiak mindenütt elkésereedett támadásokat intéznek, mert tudják, hogy nincs idejük a háború végének kihúzására. Japánnak szilárd az elhatározása, hogy annál elszántabban harcol, minél keményebb lesz a küzdelem. Németország, a fasiszta Olaszország és Japán Ázsiában és Európában el van szánva arra, hogy összefogott erejével folytatja a harcot és a háborút nem adja fel a végső győzelemig.

Berlin, szeptember 26.

Illetékes német helyen közölt tájékoztatásul:

A Nyugaton, Délen és Keleten folyó német elszakadó mozgulatok nem változtatták meg a harcok egész rendjét ahogyan az ellenség jószolta. Tovább folyik a versenyfutás az idővel. Az időjárás őszre fordulása védelem szempontjából igen előnyös.

Német hadijelentés

BERLIN, szept. 25.

A vezéri főhadiszállás keddi hadijelentése közli, hogy a nyugat-hollandiai (Belgium) és Antwerpen szakaszán a németek több ellenséges támadást hárítottak el egy betörési helyet ellentámadással kiküszöböltek. Közép-Hollandiában, mindenekelőtt Eindhoven térségében még tartanak a heves harcok. Míg

Wechelől délnyugatra meghúzódtak az ellenséges támadások, Helmondtól keletre és délkeletre az ellenség néhány kilométerre kelet felé tört előre. Az 1. légiuton szállított angol hadosztálynak Arnheimtől nyugatra körülzárt maradványainak tehermentesítésére indított ellenséges támadás a németek ellentámadásban szétverték. Az ellenség ezekben a harcokban súlyos veszteséget szenvedett. Nyugat-Keletre az angolok

tovább folytatták nagy, páncélosokkal támogatott támadásukat, azonban csak kis tárcyereségre tudtak szert tenni. Német vadászpilóták hatásos támadással kedvezőtlen időjárás viszonyok dacára az Arnheimtől délkeletre lévő térségben ellenséges csapatmozdulatok, gyalogsági állások és az átkelési forgalom ellen irányultak. Az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett és légi harcokban 23 repülőgépet veszített. Aachentől délkeletre helyijelentőségű harcselekmények voltak, amelyek folyamán a németek az ellenség több támadását elhárították, egy amerikai harciessortot pedig körülzártak. A nagy páncélos

A honvédelmi miniszter felhívása a nemzethez

Budapest, szeptember 26.

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Csalay Lajos vezérezredes, m. kir. honvédelmi miniszter a következő felhívást intézi a nemzethez:

A magyar élet-halálharcát vivja. Létünk, önálló független állami életünk sorog kockán. Honvédeink kemény és véses harcokat vívnak a számbeli túlsúlyban lévő, teljes leigázásunkra törekvő ellenséggel, amely szüntelenül támadva az arcvonalat és a háterszágot tudja, hogy a háterszág erőforrásainak elpusztításával a legszilárdabb arcvonal össze-omlását is előidézhetheti. Mint mindenütt, nálunk is vannak erre a célra ügynökel, lelkiismeretlen hazafias érzésükből kivetkőzött, vagy talán jóhiszemű, de félrevezetett emberek. Ezért a m. kir. kormány az ország nyugalmanak, rendjének, a lakosság élet és vagyonbiztonságának megóvása érdekében nemzetőrség felállítását rendelte el. Fegyverbe szólít minden olyan, testileg alkalmas férfit, korra való tekintet nélkül, aki jelenleg nem teljesít fegyveres testületben tényleges szolgálatot.

Jelentkezzen önként nemzetőri szolgálatra!

A nemzetőri szolgálatra a lakóhely szerint illetékes levente-parancsnokságon kell jelentkezni.

A nemzetőrség a honvédség fegyveres része, a nemzetőr honvédeként tesz. Szolgálatát elvileg polgári ruhában teljesíti „Nemzetőr” felírásu nemzetiszíni karszalaggal. A lakóhelyén teljesített szolgálata közben élelmezéséről maga tartozik gondoskodni.

erőkkel Luneville két oldalán támadó ellenséget visszaverték a németek. A 7. amerikai hadsereg erős kötelékek Eplinal és Remiremont között tovább folytatták nagy támadásukat. A német csapatok szilárd ellenállása dacára az ellenség valamennyire kibővítette a Mosel innenső partján alkotott hidőljét. Az elkésereedett harcok még tartanak. Erős tűzérési előkészítés után az ellenség tegnap megindította támadását Catais ellen. A németek kemény harcokban visszaverték a támadásokat. A többi Csatorna- és Atlantiparti támaszpontokról csak élénk tűzérési harcokat és sikeres német rohamcsapatvállalkozásokat jelentettek.

London az elmúlt éjszaka is megtörtölt tűz alatt állt.

Közép-Olaszországban az ellenség tegnap is tovább folytatta súlyos támadásait. Firenzuola térségében az ellenség támadásai nem jártak területnyereséggel. Csak egyetlen szakaszon 36 óra alatt 27 ellenséges támadást hárítottak el a németek. Egy előretolt szakaszon 35 ellenséges páncélos semmisült meg. Az Adriai tengernél az új elhárító vonal szilárdan áll az ellenség erős nyomásával szemben.

Délnyugat-Erdélyben fokozódott az ellenség támadó tevékenysége a magyar-román határnál. Aradtól északra német és magyar csapatok ellenséges támadásokat vertek vissza. Torda és a Keleti Kárpátok gerince között élénk helyi harcitévékenység folyt. A Besztek hágóinál az ellenség további erőket bevetésével egész napon át tovább folytatta támadásait. Az ellenség támadásait kemény harcokban elhárították, vagy felöltötték a németek. A Duna és a Riga-öböl között a német elszakadó mozgulatok folyamán az utánnyomuló ellenséges csapatok számos támadását hárították el és 40 ellenséges páncélosot kilőttek.

Ezzel a kilőtt szovjet páncélosok száma szeptember 14-től 24-ig 931-re emelkedett.

Zárt felhőzet védelmének kibaszásával északamerikai bombázó kötelékek terrortámadást intéztek Délnyugat-Németország városai, mindenekelőtt Koblenz, Frankfurt am Main és Strassbourg ellen. A légi erők légvédelmi gépekkel 11 ellenséges gépet lötték le. Egyes ellenséges gépek az éjszaka Mannheim-ra dobtak bombákat.

Az Erdős Kárpátokban megsemmisült az első szovjet lovashadosztály

Berlinből jelent az Interim: A Keleti arcvonal déli szakaszán az Erdős Kárpátokban a Szovjet több támadást indított a Beszkiók hegynak elérésére. A támadásokat a német csapatok visszaverték. Az első szovjet lovashad-

osztályt, amely megkísérelte az áttörést a dukiál szoros irányába, nagyobb részt már teljesen megsemmisítették. A hadosztály egyes részeit, amelyek megkísérelték, hogy kiszabaduljanak a bekerítésből és saját vonalaik felé kúzd-

jék magukat vissza, szintén körüldá-
ták és ezek a részek is a megsemmisítés előtt állnak. Ezekben a harcokban 1.400 bolsevista pusztult el és 700 fogságba került. A német csapatok itt jelentős hadizsákmányt is ejtettek.

Pusztító német légitámadás a tordai ellenséges célpontok és Lugos pályaudvara ellen

Berlin, szeptember 26.

Az Interim, légügyi tudósítója jelenti, hogy német csata- és gyors harc-repülőgépek eredményes támadást intéztek Lugos pályaudvara ellen, amely a Délkeleti Kárpátok végső nyulványainál fekszik és az ellenséges utánpótlás szempontjából rendkívül fontos közlekedési csomópont. A németek bombákkal és fedélzeti fegyverekkel támadták a pályaudvar célpontjait, szétverték a vasútvonalat és felgyújtották, illetve súlyosan megrongálták a pályaudvari épületeket.

Más német kötelékek mélyrepülésben felgyújtottak hat ellenséges földönvesztéglő repülőgépet.

Torda térségében az ellenség csapatai, páncélos gyülekezései és utánpótlási forgalma ellen intéztek hatásos légitámadást a német légitörök. Az eddigi jelentések két páncélos és 80 gépjármű elpusztításáról közöltek híradást.

A keleti fronton az eddigi nem teljes jelentések szerint 28 ellenséges gépet lőttek le a németek a tegnapi harcok során.

Régi listák alapján folyik a „tisztogatás” Bulgáriában és Romániában

Az United Press amerikai hírszolgálati ügynökség jelentését ismerteti a Német Távirati Iroda, amely szerint Romániában és Bulgáriában kiméletlenül folyik a „tisztogatás”. A háborus

bűnösöket még hónapokkal ezelőtt listára vették és ennek a listának alapján folyik a politikai és katonai személyek letartóztatása és elhurcolása.

A GPU ügynökei agyonlőtték egy szlovák képviselőt

Pozsonyból jelent a Német Távirati Iroda: Salát szlovák képviselőt a GPU ügynökei agyonlőtték. A képviselő több

bolsevista ellenes könyvet jelentett meg. Salát az ország keleti részének egyik községében katolikus lelkész volt.

Finnországban egyre nagyobb a fejetlenség

A svéd lapok jelentése szerint napról napra újabb menekülők érkeznek Finnországból és a tömeges menekülések következtében egész falvak néptelenednek el. A svéd újságírók helyszíni jelentései szerint Finnországban egyre nagyobb a fejetlenség. A Dagens Nyheter közli, hogy a szovjet feltételek még azokban a finn körökben is nagy csalódást és aggodalmat okoztak, amelyek korábban a Szovjettel való megegyezés mellett szálltak síkra. Különösen azóta, amióta ismertté vált a Szovjet Pörköltára vonatkozó igénye, általános az a nézet, hogy Finnország

szabad politikai fejlődése lehetetlené vált.

A szovjet fegyverszüneti feltételek következtében nagy változások álltak elő Helsinkiben diplomáciai életében is. Mint a svéd lapok jelentik, már csak négy követség működik Helsinkiben éspedig Svédország, Svájc, Románia és az ugynevezett szabad Dánia diplomáciai képviselői. A spanyol követség tagjai elhagyták Helsinkit anélkül, hogy Madrid megszakította volna kapcsolatait Finnországgal. Az argentin konzulátus ugyancsak beszüntette működését.

Szurdán éjszaka megszűnik az idegen kereskedelmi hajózás a svéd felségvizeken

Stockholm, szeptember 26.

Hétfőn és kedden még közlekedtek az idegen kereskedelmi hajók a Keleti tenger partjának svéd felségvizein míg a keddtől szurdára virradó éjszaka ez a forgalom már megszűnik. Illetékes svéd körökben nem mondják, hogy ez az intézkedés a szövetségesek Svédországra gyakorolt nyomására és az ezzel kapcsolatos legutóbbi szövetséges jegyzékre vezethető vissza, hanem a Keleti tengeren kiélesedett hadihelyzettel hozzák összefüggésbe.

Miben áll ez a kiélesedett hadihelyzet? Svéd részről rámutatnak arra hogy az oroszoknak most légi támaszpontjaik vannak Finnországban

és ezzel nagyobb lehetőségük nyílik a keletitengeri idegen hajóközle-

Három sulypont az olaszországi harctéren

Az Interim, jelentése szerint az olaszországi hadszíntéren három sulypont alakult ki: Praetói északra, Firenzeletől északkeletre és Palauzoli térségében. Mind a három sulyponton heves harcok folytak anélkül, hogy az ellenség jényeges sikert érhetett volna el. Miközben Firenzeletől északra és délre a német létegek szétverték az ellenség készenléti állásait az Inoliba vezető út mentén sikerült az oroszszá-

szoknak néhány száz méter előrehaladniok, miközben 17 harckocsit vesztettek.

Az adriai parti szakaszon a britek hiába kísérelték meg az átkelést egy kisebb folyón. Huszonkét ízén támadtak a szovjetek egy keskeny szakaszon, de minden kísérletük meg-hiusult a német védelemon, miközben 27 páncélosot elvesztett.

TURUL

Filmszínház — Tel. 328

SZERDA — HÉTFŐ

KISÉRTETEK HÁZA

Főszerepben:

JAKOB SULZER, BLANCHE AVORY, ALFRED RASSER

Előadások kezdete kőznapon 5 és 7 órakor, vasár és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor

Pótműsor: magyar és UFA híradó

latilag teljesen megszűnik. Leál a Sassnitz és Trelleborg között közlekedő kompjárat is. Az intézkedés alól csak a Finnországgal való forgalom kivétel, de ezentul csak svéd hajók bonyolítják le; nem vonatkozik az intézkedés továbbá a nyugati svéd partok kikötőire és az Oresund forgalmára. Dániával továbbra is fennmarad a hajóösszeköttetés. (MTI)

A nyugati arcvonal harcai

Berlinből jelentik: A nyugati harcok sulypontja továbbra is Nymwegen és Arnheim illetve Endhoven és Epinal között van. E pontok körül változatlanul a leghevesebb harcok tombolnak. Az angolok minden erőfeszítése arra irányul, hogy körülzárt csapataikat megmentseék. Erre alig van remény, mert a németek koncentrikus támadásokat indítottak és a csapatok egy részét már megsemmisítették. Az angolok helyzetét súlyosbítja, hogy a kedvezőtlen időjárás miatt nem tud kifejezésre légi fölénytük, a levegőből nem támogathatják csapataikat és nem za-

varhatják a németek hadmozdulatait.

Aachenól délre amerikai csapatok nagy támadást indítottak Geilenkirchen ellen. A támadás nyolc páncélos kiövése után összeomlott. Stollbergnél is heves harcok voltak. Pont Amusonól keletre a német ellentámadások jelentős területnyeréséget eredményeztek. Epinal térségében súlyos harcokra került sor. A mindkét félre nézve nagy veszteséggel járó páncélos csatában az amerikaiaknak sikerült a városba be-nyomulniok. Heves utcai harcok után a németek az esti órákban a város keleti szegélyére szakadtak el.

Indián csapatokat is harcbevetettek a szövetségesek a calaisi erődözezelben

Berlin, szeptember 26.

A Pas de Calais támaszpontjairól a következő jelentést közli az Interim:

— A csatornai erődözezetet ostromló ellenség tüzérésgének védelmében közelebb dolgozta magát a támaszpontokhoz. A német létegek állandóan tűz alatt tartják a támadó ellenséget és eredményesen ugrasztják szét alakulatait. A különleges német létegek visszafordulásra kényszerítettek a közeledő hajókat.

Calaisnál fokozódott az ellenség tüzérégi tevékenysége de német részről eredményes az ellenállás. A német létegek sok ellenséges járművet elpusztítottak. Calais és kikötője állandóan az ellenséges légitörök bombatüze alatt áll. Különösen a Lin demann úteg ellen irányulnak a tá-

madások. A Gris Nez fokon lévő három német léteg el van vágva és most ezek az ütőgéllások mint önálló támaszpontok működnek.

A foglyok elmondották, hogy Calaisnál indián csapatokat is harcbevetettek a szövetségesek

AZ AMERIKAIK ISMÉT MEGTÁMADTAK EGY KÓRHÁZVONATOT

Berlin, szeptember 26.

Az amerikai vadászrepülőök ismét súlyosan megsértették a nemzetközi jogot, amikor az olasz medencében megtámadtak egy német kórházvonalat. Bár a kórházvonal jellege világosan fel volt tüntetve, 8 amerikai gép fedélzeti fegyverekkel tűz alá vette a vöröskeresztes szerelvényt.

CHURCHILL VISSZAÉRKEZETT

Az angol hírszolgálat közlése szerint Churchill miniszterelnök felségével együtt Kanadából visszaérkezett Angliába.

A SZOVJET CENZURAZZA A BULGÁRIAI KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÓK JELENTÉSEIT

A szófiai rádió közlése alapján jelenti a Német Távirati Iroda, hogy tegnap estétől kezdve külföldi lap-tudósítók csak abban az esetben olvashatnak be jelentéseiket a szófiai rádióban, ha ezeket a közleményeket szovjet részről előzőleg cenzurálták.

Felállítják a nemzetőrséget

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A minisztérium kormányrendeletet adott ki a nemzetőrség felállításáról. A honvédelmi törvényben foglalt felhatalmazás alapján kiadott rendelet arról intézkedik, hogy a közbiztonság érdekében fokozottabb védelme biztosításra és egyes harcászati feladatok elvégzésére céljából nemzetőrséget kell szervezni.

A nemzetőrség feladata a közbiztonsági szervek, a csendőrség és a rendőrség támogatása az ország közrendjének és közbiztonságának fenntartásában, kisebb ellenséges partizán és előerőnyőcsoporthoz leküzdése, szabotázsakciók megelőzése és elhárítása, katonai szempontból fontos vagyongrútyák védelme és szükség esetén a működő sereg parancsnokának

rendelkezése szerint a hadműveletek hátsó területének biztosítása.

A nemzetőrség a honvédség fegyveres része, a hadicikkek kötelezők rá nézve és tagjai a katonai büntető bíráskodás és katonai fegyelmi szabályzat alatt állnak.

A rendelet kihirdetése napján vagyis szeptember 26-án lépett életbe és végrehajtásáról a honvédelmi miniszter és a belügyminiszter gondoskodik.

Újabb sztrájkok bénítják az amerikai hadiipart

Genf, szeptember 26.

Az amerikai sajtó jelentéseiből kiderül, hogy az USA hadiiparát újabb sztrájkok bénítják. Beszüntették a munkát egy nagy rézgyár munkásai, Pensylvániában és Nyugat-Virginiában 33 bányát állami kezelésbe vettek munkabeszüntetés miatt. Eze-

ken kívül 30 bányában szünetel a munka és 12.000 munkás sztrájkol.

Chicagóban 600 munkás áll sztrájkban.

Beszüntették a munkát annak az üzemnek az alkalmazottjai is, amely a B. 29 mintájú szuperbombázókat állítja elő.

Illetékes berlini magyarizmat Esztorszáj kiűritéséről

Berlin, szeptember 26.

Illetékes német helyen közlik tájékoztatásul, hogy az észtorozsági német hadosztályok visszavonása régóta esedékes elhatározása volt a német hadvezetésnek. Politikai körökben újlag nyomtatékkal hangsúlyozták, hogy az észtorozsági kiűrités szoros összefüggésben áll a finnországi eseményekkel. A Finnországnak nyújtott német segítség ugyanis nem csak abban állott, hogy a német hadvezetés új hadosztályokat küldött Dél-

finnországra, hanem abban is, hogy az észtorozsági arcvonal tartásával biztosította az összeköttetést Tallin és Helsinki között. Német hadosztályok szolgálták az észtorozsági helyállással a finnek ilyenirányú megsegítését. Esztorszáj tartása tehát elsősorban Finnország érdekében történt. A finnek kiválásával megszűnt az észtorozsági arcvonal fenntartásának szükségessége és elrendelték a már korábban előkészített elszakadó hadmozdulatokat.

Stratoszféra repülést terveznek a háború után

Lisszabon, szeptember 26.

(MTI) A Panamerican Airways Co. közlése szerint a társaság a háború után stratoszféra-repüléseket ter-

vez Közép és Délamerika között. Az 5-600 kilométeres óránkénti sebességgel közlekedő stratoszféra gépek utasokat is visznek magukkal.

Nemzeti szolgálóra való jelentkezésre hívják a bolgár védőköteleseket

Belgrád, szeptember 6.

A bolgár rádió napok óta — részben név szerint — állandóan felhívást intéz a bolgár védőkötelesekhez, hogy jelentkezzenek katonai szolgálatra. Ebből kiderül, hogy a rádió az egyetlen hírszolgálati eszköz, a posták és távirók már nem működik. Va-

éárnap a tartalékos tiszték hosszú névsorát olvasták fel a bolgár rádió, akiknek a bankjai állomásparancsnokságnál kell jelentkezniük. Ugyanannak a felhívásnak állandó ismétlése arra utal, hogy a behívóparancsnak egyáltalán nem engedelmesskednek. (MTI)

Ugy keleten, mint nyugaton eredményesen támadnak a német légi erők

Berlin, szept. 26.

Az Interim jelenti, hogy a német légi erők nagy köteleket tegnap is eredményesen tevékenykedtek az arcvonalakon.

Rigától északra és északkeletre a német csata- és harcizrepülőgépek köteleket a szovjet támadó őkeket támadták hátsóan. Az ellenség utánpótlási forgalmára súlyos csapásokat mértek. Az eddigi jelentések szerint 6 páncélos és hatvan gépesített járművet semmisítették meg.

A nyugati hadszíntéren az ellenség

tegnap nem fejtett ki légi tevékenységet, német részről azonban a rossz időjárás ellenére is többszáz gépet vetettek harcba, amelyek a gyűjtőpontokon tá-

Tovább folyik Franciaországban Vichy hiveinek letartóztatása

Lisszabon, szeptember 26.

Franciaországban tovább folyik az úgynevezett kollaboracionisták — a vichyi kormány hiveinek — letartóztatása. Letartóztatják többek között

Puvieu volt közellátásügyi államtitkár, Sacha Guirrit, az ismert író színművész, Gaby Morlay filmszínésznő, Taitinger városi tanácsoselnököt és sok más ismert közéleti személyt.

mogatták a német vállalkozásokat. Különösen Hollandiában fejtettek ki éles tevékenységet a német légi erők.

THOREZ FRANCIAORSZÁGBAN

Amsterdamból jelentik, hogy Thorez francia kommunista képviselő Moszkvából Párisba érkezett és megkezdte működését mint a franciaországi kommunista párt főtitkára.

BERLIN:

A német nép a végsőkig folytatja a harcot

Amerikai tervek Németország megsemmisítésére

Berlin, szept. 26.

A német sajtó amerikai lapjelentések alapján közli, hogy Roosevelttel részletes tervet dolgozott ki arra, hogyan semmisítsék meg győzelmük esetén a szövetségesek Németországot. Morgenthau pénzügyminiszternek vezető szerep jutott ezeknek a terveknek kidolgozásában.

Morgenthau terve a német nép életlehetőségeit annyira le akarja csökkenteni, hogy 40 millió német munkást szüntesse rabszolgaságra vagy kivándorlásra kényszeríteni. E tekintetben a terv még Clemenceau hírhedt elképzelésén is túltesz, s a legcsekélyebb illúziót se hagyja a németek számára a szövetségesek háború után szándékait illetően. Viszont az utóbbi hónapok eseményei azt bizonyítják, hogy az ellenség alaposan elszámította magát, amikor már az elérni kívánt cél közvetlen közelében állt.

A Deutsche Allgemeine Zeitung szerint Roosevelttel hozzájárult Morgenthau

LEMONDOTT
AZ UNRRA ELNÖKHELYETTESI

Stockholm, szeptember 26.

Shachter, az UNRRA elnökhelyettese, mint hivatalosan közölték, lemondott.

Írjasszen a „DELVIDÉKBEN”

terveihez, amelyek Quebecben Churchill jóváhagyását is elnyerték.

A lap megállapítja, hogy ezek a tervek a német népből még jobban megerősítik az elhatározás, az ország harc végsőkig való folytatására.

==

Géperejű járművel történő fuvarozásra szóló iparengedélyek megújítása

Ismeretes, hogy miniszteri rendelet értelmében az összes géperejű járművel történő fuvarozásra szóló iparengedélyeket meg kell újítani. A megújítás iránti kérvények beadási határideje szeptember 30. A kérdéssel kapcsolatban illetékes helyen azt az értesítést szereztük, hogy a kérvényeket a város iparhatóságához kell benyújtani. Eddig még nagyon kevesen adták be megújítás iránti kérésüket. Amennyiben a gépkocsifuvarozók nem újítják meg iparengedélyüket, szeptember 30. után elvesztik jogosultságukat a további fuvarozásra.

Bajtársiaság

D. Obecz. Hajtóból álló sző. Ha otthon halálra várak, lédegen elcsúszkál felette, sejtelné sincs mi minden füződik ehhez a helységhez. Annál többet tudunk róla mi itt lenni, de főleg az egyik gyalogezredünk hős katonái.

Hatalmas, széles síkság, reménytelen kopársággal, Lupoja erdő mellett. Az egyik gyalogezred állásai vannak itt és vétek, vöröket, életüket áldozva, a már romokban lévő községet. Állásainkból alig 300 méternyire vannak a vörösök. Látjuk őket és várjuk, hogy mikor indulnak meg. Mikor fognak az aknazarak felszedéséhez. Ma ez is meg történt.

Támadás lesz! Érezzük nagy események fognak itt lejátszódni. Nagyszerű terep ez a T. harmincnyegyeknek. Hol vannak ezek a szőnyetegok? Azt jelentették, hogy tegnap érkeztek ide, van belőlük vagy tíz. Ennek a felkutatására néhány főből álló felderítő járőr küldtek ki. Ezeket várjuk már vissza. Otomában halad az idő, róluh semmi hír.

Még mindig bizakodunk, talán visszajönnek. Sajnos, ez a remény is nagyon kicsire zsugorodik össze. Már túlzóállásainkból is tisztán látjuk, hogy az orosz gyalogság D. Obeczet megkerítve széles ívből nyomul előre.

Hajnali öt óra van

Most kezdik a támadást! Harcolunk a tulerővel szemben. Négy órája tart már a küzdelem. Végte enyhülni kezd a támadás. Kíváncsiak. Felderítőinkről még most sincs semmi hír. Szerencsénkre mindjobban gyérülnek a vörösök sorai. Vonalunkat biztosan tartjuk és a ránk törő vörösök mind többen és többen hullanak el állásaink előtt.

Valakinek ki kell mennie a felderítő járőr után, nem hagyhatjuk őket csak oly egyszerűen ott. Talán még ének. A századparancsnok jön a szakaszparancsnokhoz. Géppisztolyal a kezében kutatón néz az ellenség felé. »Hol lehetnek? Nem is kérdésévé hangzik ez, parancsnok veszik a honvédek és máris önként jelentkeznek. Csatai őrmester lép a századparancsnokhoz. Ki kar menni a fiukért. Ő volt a kiképzőjük még otthon. Most hagyja őket csarben! Emsok a remény, hogy eredménnyel fognak járni. Összekuporodva az árokba siet és szervezi is már a kis csapatot. Tizen vannak.

A legerősebb aknázásban

Indulnak. Mi a tüzelőállásból lélekzet-visszafojtva lessük őket. Meg-megrezzen egy férfiak talán az Istenhez küld egy fohászt. Az előttünk lévő dombvonulatról már géppisztoly- és puskatűzet kapnak. Ők azonban csak menek előre. Látjuk, ahint fevesszik a harcot az előreszárgóit oroszokkal. Mégis csak sikerült megközelíteniök az egyik földerdőt, ahonnan a legerősebb géppisztolytűzet kapják. Be akarják keríteni a járőrt...

Távcsővel figyelünk és látjuk, amint Csatai őrmester kézigranítókotoggal a kezében kuszik a földerdő felé, majd bedobja az ajtáját. Hatalmas robbanás és megszűnik a tüzelés. Most azonban rosszabb helyzetbe kerültek, mert a vörösök már a hátukban vannak. Teljesen alszigetelték őket. Ugy látszik, nekik ez sem számít sokat, mert csak tovább kuszak előre. Megtalálják Füzér Demetert, sebesülten. Magukkal viszik. Töle tudják meg, hogy a járőr két tagja megmenekült. Újabb két sebesült

bajtársra bukkannak és a legnagyobb tűzben vonszolják ezeket is magukkal, most már visszafelé hozzák.

A tűz talán most még erősebb, mint eddig volt, de ők csak kuszak felénk. Végre itt vannak és a háradtságtól színt becsnek az árkaikba. Csatai őrmester megmentette három bajtársának az életét. És amikor vitézségéért és önfeláldozó bajtársiaságáért a század parancsnoka és a többiek megdicsérik, sá padian és fáradtan csak annyit mond: — Kötelességem volt! — És mind-

anyian, akik mellette voltak és oly egyszerűnek, természetesen hallották azt a szót, hogy »kötelesség«, hogy egyszerre nem a D. Obeczi síkságot, idegen földet látnak magunk előtt, hanem a hatalmas Kárpátokat, a gyönyörű magyar földeket, városainkat, anyáinkat és testvéreinket. Ugy éreztük ezekben a pillanatokban, hogy most tanultuk meg csak igazán mi az, — kötelesség...

Dónos Miklós 71. haditudósító.

A magyarság a történelem mérlegén

A Magyar Katonajóság írja:

Ahogy az egyén, így a közösség: a nemzet sem vonhatja ki magát az alól, hogy cselekedetei alapján mások véleményét nem alkossanak róla. Az természetes, hogy a mások véleménye nem mindig azonos, hiszen a cselekedetek lehátással vannak másokra, így a véleménynyilvánítások is a szerint jök vagy rosszak, hogy milyen hatást váltanak ki. A mások véleménye közül azonban ösztönöknek csak a teljesen tárgyilagosságot lehet elfogadni. Büszkén állapítjuk meg, hogy történelmünk folyamán Európának majdnem minden népe mindenkor tárgyilagos véleményében csak jót és szépet állapított meg rólunk.

A magyarság, amióta betette lábát Európába, majdnem minden kulturált néppel érintkezésbe került. A velünk érintkezésben álló népek egyszerűen és megalkották rólunk véleményüket, a történelem azonban csak a híres, s nagy embereknek a mondásait jegyzi fel. Ezek azonban mindenkor fedik az illető népeknek a véleményét, így most, mikor ezekből csokorba kötünk néhányat, nyugodtan állíthatjuk, hogy Európa közvéleményének megállapítását idézzük. A mai sorsdöntő időkben, amikor népek, nemzetek fennmaradása vagy elpusztulása forog kockán, nem lesz érdektelen tudatosítani magunkban Zrinyi Miklós mondását: Egy nemzetnél sem vagyunk alábbvalók!

Őseink honfoglaláskori harcai s majdnem egész Európára kiterjedő kalandozásai keblemetlenül érintették az érdekelte népeket. A környező országok korabeli krónikái bár mind elismerik vitézségünket, bátorságunkat, egyébként azonban az állandó rettegés és bizonytalanság elveszi a krónikás tárgyilagosságát, s nem egyszer a valóságunk meg nem felelő színekkel jellemzi őseinket. Letelepülés és a szomszédokkal felvett békés kapcsolatok megteremtése után azonban már csak dicséretet olvashatunk népekről a ráknmaradt krónikákban.

Tirusy Vilmos püspök példál az első kereszties hadak utjáról írt krónikájában már így jellemzi őseinket: »A magyarok keresztények, békességes, jóindulatú és jómódú emberek«.

A kereszténység pajzsa...

A keresztény világ közvéleménye teljes egészében a török háborúk megindulása után fordult a nagyrasz felé. Évszázados kemény küzdelemünk tudatára ébresztette Európa kultúrúnepeit fajunk történelmi hivatásának. Ettől az időtől kezdve rengeteg elismerés és dicsérő megnyilatkozás maradt ránk. A tárgyilagos Nyugat meglátta és felismerte azt a tényt, hogy Magyarország az ő védelmében vérzik, pusztul, szinte egyedül. II. Pius pápa 1456-ban a Nándorfehérvári győzelem után III.

Frigyes császárhoz írt levelében már megállapította, hogy »Magyarország a kereszténység pajzsa és a nyugati civilizáció védője«.

Az a nagy szolgálata és áldozat, melyet a magyarság Európá védelmében hozott a török veszedelemmel szemben, osztatlan elismerést kellett az akkori művelt világ minden népében. Rengeteg idézetet, bizonyítékot lehetne felhozni erre vonatkozólag Európa minden nagyobb népének hírességeitől. Lássunk ezek közül egy-kettőt.

Európa sohasem hálálhatja meg szolgálatainkat

Az akkori angol közvélemény elismerését 1616-ban Róbert Johnson fejezi ki legjellemzőbben:

»Ez az egy királyság többet tett az ottomán ambíciók csökkentésére és az ottomán szerencse megakasztására, mint a többi összes keresztény állam együttvéve...«

Ugy, hogy az igazat megvallva, a kereszténységnek nincs más határfala a török ellen, mint a magyar határ«.

A francia nép hődelátát és csodálatát Jules Michelet (1798—1874) így fejezi ki: »A magyar nemzet a hősiesség, a lelki nagyság és méltóság arisztokráciája. Mikor fognak adósságunkat ez áldott nemzettel iránt lenni, mely a Nyugatot megmentette«. Ugyan csak Michelet, írta a következőket: »Európa sohasem hálálhatja meg Ma-

gyarországnak azt a szolgálata, amelyet azzal tett, hogy a saját testével védelmezte a török és tatár ellen. Mialatt a magyar gáta emelt a barbár betörés elé, Nyugaton a művészetek szabadon virulhattak. A tűzvonalon a harci zaj dút, ideát Provence édes dalai hangzóltak...«

Montesquieu. (1684—1753), a francia világhírű filozófusa így jellemzte a magyarságot: »A magyarság híres szabadságszerentéről, nemes és nagy lelkű jelleméről, hősi bátorságáról. Vendégszeretetének legendás híre van«.

Ibsen, a nagy norvég drámaíró 1849-ben, szabadságharcunk gyászos leverése után, költményt írt Magyarországhoz, melynek egy szaka így hangzik:

»Ó, ha késő nemzedékek támadnak s ledől az oszlop. Trónok inganak, zuhannak zsarnokok, silány poroszok. A magyar név büszke név lesz és a hadbaindultok. A vész, merész seregeik úgy zeng, mint gyözelmi szózat.«

Heine (1797—1856), a németek közzorus költője így ír rólunk:

Ha hallom ezt a szót: magyar, Szük lesz a német plundra raitam, Zeng és dörög a zivatar És trombiták hársognak harcú zajban!»

Victor Hugo (1802—1885), a franciák egyik legnagyobb költője a következőképpen szót rólunk: »Magyarország a hősök nemzete. Németország az erőnyt, Franciaország a szabadságot, Olaszország a dicsőséget képviseli a nemzetek sorában. Magyarország a hősiesség megtestesítője«.

Mit mondott rólunk Mussolini és Hitler?

Bismarck (1815—1898), a németek egyik legjelentősebb politikusá mondta rólunk, hogy »különbös nép a magyar, de nekem nagyon tetszik«. Az 1867-ben Ausztria és Magyarország között létrejött kiegyezésről így nyilatkozott a vaskancellár: »Ausztria életereje sokkal inkább Magyarországhoz és Erdélyben gyökerezik, mint Bécsben. Ha ott egykor megszűnnék az alkotmányos élet, akkor a dualizmus megszűnése után is megmaradna Magyarország ereje«.

Az 1914—18-as világháborút követő gyászos trianoni békediktátum után Magyarország sorsa felé fordította a világ közvéleményét.

Lord Sydenham, az angol felsőház tagja, 1927-ben kiadott könyvében ezeket írta: »A legékeltebb részvétellel nézem a dicsőséges múltú és büszke magyar népet, amely most a késantam jófélfegyverzett népeknek gyűrűjébe van bezárva. A magyarságot ezeknek a népeknek az önkénye fenyegeti, noha ezek kulturában jóval alacsonyabb fokon állnak, mint a magyar«.

D'Annunzio, Olaszország lánglékű költője 1929-ben a következő üzenetet küldte: »Magyarok! Nemzeti ügyeteknek én voltam Nyugaton első védelmezője. Én, aki elsőnek merem szembe szállni Wilsonnal és aki mindig éles ellenzője voltam annak a békeszerződésnek, amely titokot sujtott Magyarok! nem szabad egy percig sem nyugodnotok mindaddig, amíg vissza nem szereztétek országotokat«.

A legújabb kor két nagy politikusának Benito Mussolininak és Hitler Adolfnak mondását lássuk végezetül:

Mussolini 1936 november hó 1-én Milánóban tartott s rádióba közvetített beszédében többek között a következőket mondotta rólunk: »Mindaddig, amíg Magyarországnak nem szolgáltatnak igazságot, a Duna-medence kérdéseit nem lehet véglegesen rendezni. A háboru igazi megcsontatója: Magyarország. Az olasz népek a magyar néi hránti érzelmeit a magyarok katona erényeinek, bátorságának és önfeláldozó szellemének őszinte elismerés jellemzi«.

Hitler Adolf, Németország vezér, 1939 január 31-én a német birodalmi gyűlésen tartott beszédében a bécs döntéséről, mely visszaadta nekünk a Felvidék egy részét, ezeket mondotta: »Magyarországhoz való viszonyunk rég óta kipróbált barátságos alapú, közös érdeken és hagyományos kölcsönös nagyrabecstülésen... Németország örömmel vállalta, hogy a maga részéről közreműködök a trianoni békediktátumban Magyarországnak okozott szerencsétlenség jóvátételére«.

Sokáig lehetne még folytatni a világ nagyjaitól alkotott vélemények felsorolását. De ebből is megállapíthatjuk, hogy Európa nagyjain mindenkor elismeréssel és hódolattal emlegették jótudatosságainkat, nagyra becsülték és tisztelték bennünket.

Cuntár sjas.

A légitámadásokról

tartott rádióelőadást vitte Szurmay Lajos vezérőrnagy és a következőket mondotta:

Alig van olyan napja az országnak, hogy valamelyik városban vagy községben a szirénák fel ne bugianak, ellenséges repülőek egyszével vagy többükben meg ne jelenjenek és tüzeket, rombolásokat ne okozzanak. Izzó lángnyelvek, füstoszlopok és füstölő romok jelzik a támadások útját. Az ellenséges légi hadviselés nem csak a katonailag fontos célpontokat pusztítja, hanem lelkünköt támadja. A pümpöcsapások osztagotói megfélemlenek arról, hogy olyan nemzetrel szemben alkalmazzák ezt a módszert, amely ezeréves történelme folyamán megerősödött a szenvedésekkel szemben.

A légi támadások nem ingathatják meg bizalmunkat az 51. érvényben, nem rendíthetik meg ellenállóképességünket. A támadások ellen felkészültünk, mert előre tudtuk azokat és a velük járó következményeket. Készek vagyunk a védelemre. Hazafias kötelességet teljesít tehát mindenki, aki a légitámadást gyakorlatilag is érvényesíti, aki követi az erre vonatkozólag kiadott rendelkezéseket és tanácsokat, mert nemcsak magát és vagyonát védi ezzel, de embertársait és ezek vagyonát is, a nemzetbiztonságát és a nemzetit védi.

Alsi nem így cselekszik, aki akár fényelemszeretettel, akár férgyelmetlenséggel, akár örökös ellenzékiességéből vagy jobban tudni akarásból egyáltalán nem vagy csak immel-ámmal vesz részt a légitámadásban, első sorban maga ellen vét, de ami még súlyosabb, a nemzet érdekei ellen vét, mert nem bocsátja erejét és képességét a nemzeti ügy szolgálatába, nem vesz részt a közös védelemben. A hazafiatlansággal határos a közömbösök, felemelkednek és kényelmeskedők magatartása, akik kivonják magukat a közös vállalkodó védelemből.

A legfontosabb védelmi tényező a nyugalom. Hideg fejjel és kemény elszántsággal kell a veszéllyel szembeállni. Riasztórendszerünket igyekezzünk annyira kifejleszteni, hogy a veszély közelébe idejében tudjuk jelezni, tehát mindenki fölkeresheti azt a helyet, amelyet a legbiztonságosabbnak tart. Nincs szükség arra, hogy ráálljon állandóan figyeljük, hogy kellékek azonnal beszüntessék rendes napi munkáikat és magukat és másokat a nélkül remélnünk. Elégendő, ha a légi veszély közlésére fogunk hozzá előkészületeinket és csak a riadó jelének felhangzásakor vonulunk az óvóhelyre. Minden egyéb idegeskedés ellenségesnek mámorra hatja a vizet.

Vizet nem szabad a másik végére sem eszünk, nem szabad a veszélyt lekicsinyelni, nem szabad könnyelműsögni. Ez rosszul értelmezett bátorság és erőtelenség. Nem ilyenkor kell ezeket az erényeket érvényesíteni, hanem akkor, amikor a baj valahol megtörtént.

Az elsőtűtést vegyük komolyan. Ne állítsuk magunkat azzal a jelszóval, hogy az ellenség ugyanis megvilágítja a célterületet, mely esetben az egyes ablakok fénye nem látszik szerepet. Nem helyes arra hivatkozni, hogy ez a kis fény amúgy sem látszik. Erre a megítélésre laikus nem képes, a laikus részre csak egyféle elsőtűtítés van és az a teljes elsőtűtítés.

Még többet várhatnak a gépjárművezetők az elsőtűtítés ellen. Ittába sötétítjük el a házakat, ha a városban közlekedő gépjárművek fényezéséről tömegesen felhívják a figyelmet az utcákra.

A légitámadás igen fontos kérdései közé tartozik, hogy légi támadás esetén, illetve annak lezajlása után ho-

gyan viselkedjünk. Ilyenkor a legfontosabb, hogy visszagerüljünk nyugalmunkat és a mentés munkáját hideg fejjel végezzük. A tűznél a legfontosabb, hogy azt csirájában elfojtsuk. Különösen fontos ez a lakóházak esetében, ahol az azonnali beavatkozás további nagyobb károktól szabadíthat meg. Légi támadás alatt és után figyeljük tehát állandóan házuinkat és közvetlen környezetünket és ha szükséges, lépünk fel azonnal a keletkezett tüzekkel szemben.

Tűz nélküli rombolás esetén a legfontosabb, hogy a károkat azonnal számbavegyük és ahol élet forog veszélyben, ott segítségre siessünk. A hatósági légitámadás teljesítőképesebb szervezetével csak egy bizonyos idő múlva tud a lakosság segítségére sietni és csak akkor, ha a károkról, azok elterjedéséről tiszta képe van. Jelentéseink tehát legyenek tárgyilagosak és jussanak el gyorsan azokra a helyekre, ahová valók.

Szerdán délelőtt tárgyalja a törvény szék Mátyai Sándor bűnügyét

Hivatali hatalommal való visszaéléssel és tiltott ajándék elfogadásával vádolja az ügyészség a zombori közellátási felügyelőség volt vezetőjét

Annak idején nagy feltűnést keltezt a városzerte, hogy a rendőrség őrizetbe vette Mátyai Sándor közellátási felügyelőt és különböző hivatali ténykedésével kapcsolatban vizsgálatot indított ellene.

A rendőrségi nyomozás eredményei alapján Mátyai Sándor a zombori kir. ügyészségre került, ahol elrendelték előzetes letartóztatását.

A vizsgálatot és Mátyai előzetes letartóztatását megelőzően két zombori lakos feljelentést adott be a közellátási felügyelő ellen az illetékes minisztériumba. A feljelentés nyomán hivatali vizsgálatot tartott két miniszteri kiküldött a közellátási felügyelőségénél és a vizsgála eredményéről jelentést tettek a közellátási minisztériumban.

A vizsgálat szerint Mátyai Sándor ellen a közellátásügyi felügyelőség vezetésével kapcsolatban semmiféle szabályellenes tény nem állapítható meg.

A Mátyai Sándorra nézve kedvező eredménnyel végződött hivatali vizsgálat nyomán a közellátásügyi minisztérium utasítást adott, hogy a feljelentők ellen hivatalból üldözendő

rágalmazás címén tegyék meg a feljelentést és indítsák meg az eljárást. Az ügy a zombori kir. törvényszék büntető tanácsa elé került és az néhány hónappal ezelőtt hozott ítéletet benne. A hatóság elleni rágalmazással vádolt két feljelentőt a bíróság jogerősen elítélte.

Nemsokára ezután újabb feljelentés alapján ismét nyomozás indult meg Mátyai Sándor ügyében és az újabb feljelentés eredményeként került az ügyészség, majd most hivatali hatalommal való visszaélés és tiltott ajándék elfogadásának vádjával a zombori kir. törvényszék dr. Winter-Köcs büntető tanácsa elé.

A tárgyalásra kerülő ügy kapcsolatban van a nem rég letárgyalt Huck Maca-féle árdragítási és árurajtegetési ügygel is.

A bíróság ebben az ügyben ki is hallgatta Mátyai Sándort, aki a vád szerint nem terelte hivatalos utra a Huck Macával kapcsolatban hozzá beérkezett feljelentést, hanem ajándék-elfogadása következtében „plsimította”. Mátyai Sándor jelenleg is előzetes letartóztatásban van. Az ügy tárgyalását nagy érdeklődés előzi meg.

Szegeden korlátozták a villanyáramfogyasztást

A mozik egyelőre nem működnek, a színházi idény megkezdését elhalasztották

Szegedről jelenti a MTI: Tóth Béla dr. helyettes polgármester tákarékosági okokból elrendelte a villanyáramfogyasztás korlátozását. A korlátozó intézkedések következtében a filmszínházak egyelőre nem működnek, a színházi idény megkezdését pedig elhalasztották. A magánháztartásokra a korlátozás nem vonatkozik, a polgármesterhelyettes azonban figyelmeztette a polgárságot, hogy a legmesszebbmenően tákarékoskodják úgy a villanyárammal, mint a gázzal. Hamarosan nagyobb szénzállományok érkeznek Szegedre és így remélhetőleg nem lesz fenakadás a villanyszolgáltatás terén.

kat az ország érdekében kiértekeljék, másrészt, hogy a lakosságot megóvják attól a veszélytől, amely az ellenséges tárgyak érintésétől származhat. A figyelmeztetés ellen vétők saját kárunkon tapasztalhatják eljárásuk veszélyes voltát. Leutóbb is halálos szerencsétlenséget okozott az ilyen figyelmeztetés. Hollan Lajos 21 éves hetesi lakos áldozatul esett egy bombának, amelyhez a titulum ellenére hozzányúlt.

Életével fizetett, mert hozzányúlt a bombához

A MTI: közli: A honvédelmi minisztérium légitámalmi csoportfőnöksége több ízben figyelmeztette az ország lakosságát arra, hogy a lezuhant ellenséges gépek roncsaihoz, azok alkatrészeihez és az ellenség által ledobott, vagy légitámadásokból származó semmiféle tárgyhoz ne nyuljon. A felszólítás célja az volt, hogy egyrészt biztosítsa a hadvezetés számára minden légitervekenységéből származó tárgyak beszolgáltatását, hogy azo-

kat az ország érdekében kiértekeljék, másrészt, hogy a lakosságot megóvják attól a veszélytől, amely az ellenséges tárgyak érintésétől származhat. A figyelmeztetés ellen vétők saját kárunkon tapasztalhatják eljárásuk veszélyes voltát. Leutóbb is halálos szerencsétlenséget okozott az ilyen figyelmeztetés. Hollan Lajos 21 éves hetesi lakos áldozatul esett egy bombának, amelyhez a titulum ellenére hozzányúlt.

Az 53-ik.

M. Kir.
osztálysorsjáték

játékterve páranan esélyeket nyújt.
Egy sorsjeggyel szerencsés esetben nyerhető:

EGYMILLIÓ PENGŐ

A nyeremények összege kerekben:

tizenötmillió pengő

Jutalom 600.000 P.
Főnyeremény: 400.000 P.

Nyeremények:

200.000 P.
100.000 P., 60.000 P., 3×50.000 P.,
4×40.000 P., 1×30.000 P., 14×20.000 P.,
2×15.000 P., 25×10.000 P.
és még számos közép és kisebb nyeremény.

A sorsjegy ára osztályonként:
nyolcad: negyed fél egész
P. 5.— P. 10.— P. 20.— P. 40.—

A sorsjegy kapható az összes fő-
árusítóktnál.

HUZÁS KEZDETE OKTÓBER 17.

Elfogták az ujvidéki Közigazgatási Palota házi tolvaját

Az ujvidéki Közigazgatási Palota hatalmas épületben lopások történtek. Az ablakról lelopták a redőnyöket azonkívül más tárgyak is eltűntek, legutóbb pedig egy kerékpár tűnt el az épület bejárataiból. A kerékpárt Pavlics Jánosné Veres tábornok utca 4 szám alatti lakos helyezte el az épület bejáratánál és egy ideig ott felejtette. Később amikor visszatért a kerékpárnak nyomra vesztett.

Néhány nap múlva Pavlics Jánosné a Jókai Mór utcában megpillantotta eltűnt kerékpárját a falhoz támasztva. Megvárta, míg a kerékpár hátfője előkerült az egyik házból és közölte vele, hogy a kerékpár az ő tulajdona. Vita keletkezett, amely a rendőrségen folytatódott, ahol Trencsölő József gyári munkás, a kerékpár új tulajdonosa közölte, hogy

a kerékpárt Kovács Gyula 32 éves altisztól vásárolta.

aki a Közigazgatási Palotában teljesít szolgálatot. Kovácsot rögtön előállították és beismerie, hogy

a kerékpárt ő lopta el.

További kihallgatása során a megtevédt altiszt beismerie azt is, hogy

ő lopta el a Közigazgatási Palota ablakairól eltűnt redőnyöket is.

A redőnyvásznat belesette és ruhane-műt varrt belőle.

A rendőrségen tovább folytatják Kovács kihallgatását és a nyomozást ebben az ügyben, mert az a gyant, hogy az utóbbi időben a Közigazgatási Palotában történt tolvajlásoknak is ő a tettese.

Uj belügyi államtitkár

Budapestről jelentik: A Kormányzat szeptember 28-án két legfelsőbb elhatározásával báró Schell-Péter Abau-Torna vármegye és Kassa város főispánja belügyi államtitkárrá nevezte ki. (MTI)

HIREK

Elsötétítés ma 19.45-től reggel 6 óráig

Közlemény a tejjelátásról

A közellátási hivatal értesíti a tejátalvánnyal rendelkező fogyasztókat és a tejkiosztással megbízott kereskedőket hogy az A jelzésű tejalatványokra f. hó 27-től kezdve újból 7 del. tej szolgáltatható ki.

Egyben felhívja a tejkiosztó kereskedőket, hogy az esetleg előforduló tejhiány miatt elsősorban az A jelzésű tejalatványokkal rendelkezőket elégítsék ki.

NEGYEDMILLIÓ NÉMETET KITELEPÍTETEK ERDÉLYBŐL. A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti: Az erdélyi német népcsoport, mint egy harcstéri jelentés közli, kitelepítették települési helyéről még pedig mind a városi, mind a falusi lakosságot. Erdélyben a háború előtt 250.000 német volt.

A törzskönyvezett kancák nem vehetők igénybe. A földművelésügyi minisztérium közli: A honvédségi igénybevételek során a gazdák köréből panaszok merültek fel a törzskönyvezett kancák honvédségi igénybevétele miatt. E panaszokkal kapcsolatban illetékes helyről közlik, hogy a törzskönyvezett Eit és I. oszt., tehát koronával besüjtött és piros könyvvel ellátott kancák honvédség célra vagy közmunkákra nem vehetők igénybe. Ha ennek ellenére egyes helyeken a honvédség, vagy más hatóság intézkedésére mégis törzskönyvelt kancákat vittének el, a gazdák azonnal forduljanak panaszukkal a földművelésügyi minisztérium lótenyésztési főosztályához, vagy az illetékes lótenyésztési kerületi parancsnoksághoz, szemléletli területen pedig a kormánybiztos mellé lótenyésztési szaktanácsadóknak kinevezett miniszteri megbízott felé.

OKTÓBER 2-ÁN ÓRÁKOR MEGSZÜNIK A NYÁRI IDŐSZÁMÍTÁS. A közérdelem és közlekedésügyi miniszter rendelkezései a 1944. október 2-án 2 órakor hatályba léptetett nyári időszámítás 1944. október 2-án hajnal 3 órakor megszűnik és helyébe jött a közép-európai időszámítás lép. Ehhez képest az említett időpontban október 2. napján a 6 óráig lez. A rendelkezés 1944. október 2-án lép hatályba.

Légekörítést kap Lichtenstein. Svájc után a Lichtensteini kormány is elhatározta, hogy világosan megjelöli határait a hadviselő felek repülőgépeitől való védelem érdekében. A határokat husz négyzetméteres nagy deszkalapokkal jelölik meg, amelyeket az ország színeivel (sárga-vörös-szürke) festenek be. Az egyes községek nagyobb épületeire is ráfestik a nemzeti színeket.

Legottalom és sajtó. A legottalom és sajtó a Kecskeméti Közlöny hírvivőjében az egyes tudósítások közt az olvasmánytanácsokat ad. Ezek közül érdemes idézni és megjegyezni a következőket: Szólíts meg mindenkit, aki elsötétítés után az utcán, nyilvános cigarettárást lát. — Elsötétítés után zörgess be minden ablakon, ahonnan fény szűrődik ki. — Fényszűrőt, kezélpárnapát, elsötétítés után használj szigorúan tilos! — Nemcsak a saját életed de embertársaidét is kockáztatod, ha nem tartod be a légoltalmi intézkedéseket. — Felgyelmezett olvasói a lap, amelynek tudósításai természetesen más vidékekre is a megszívlelendők.

Csik, Udvarhely és Háromszék megyékkel szünetel a postajárgalom. A postavezérség közli, hogy Csik, Háromszék és Udvarhely vármegyék területére szünetel a posta, a feljegyzések tovább intézkedés nem adódik fel. Az ország a hét feljött ilyen a feljegyzések a posta visszaközbesheti a feladókak.

A MUST BESURUSÍTÉSÉNEK SZABÁLYOZÁSA. A vasárnap megjelent kormányrendelet értelmében 1944. évi termésű mustból besüritett mustot csak a földművelésügyi miniszter engedélyével szabad előállítani. A termelői sajáttermésű mustjukat saját üzemeikben, saját termésű mustjaik és boraik feljavítására engedély nélkül is besüritethetik.

Ujverbázi hírek. A volt Egyesült Női Tábor az Ujverbázi, Légoitalmi Körház és Mentőállomás részére 5 darab ágylepedőt ajándékozott. — Felhívják a gimnazista eventelvényeket, hogy a kukoricafosztás után visszamaradó csövedő leveleket szorgalmasan gyűjtsék minél nagyobb tömegben, mert a téli munkában felhasználhatják. — A gyakor délelőtti légyeszélyre való tekintettel a közszéki előjáróság a telet csak 7-9 óráig fogadja. A heptiacot szintén délelőtti 9 óráig be kell fejezni. — A cukorgyári kampány október 2-án kezdődik. Munkára jelentkezkeket minden nap reggel 7 órától este 6 óráig vesznek fel.

Elhalasztották a beiratkozást a Délvidéki Konzervatóriumban. Az újvidéki Délvidéki Konzervatóriumban a beiratkozások elhalasztódnak. A beiratások időpontját hirtapillag közli a Délvidéki Konzervatórium igazgatósága.

Tájékoztató a légítámadások károsultjai számára. Az ellenséges légítámadások károsultjai, a tapasztalatok szerint, tájékoztatásuk következtében nagyon sok esetben nem az illetékes hatóságoktól kérnek segítséget és ezzel késleltetik ügyük gyors elintézését. A Magyar Vöröskereszt tájékoztató füzetet adott ki dr. Elbert Endre összeállításában, vitéz Marsalkó Kornél ny. altábornagy, központ főmegbízott előszavával, a légítámadások károsultjainak. A füzet könnyen áttekinthető módon tájékoztat arról, hogy a károsultak hol és kiől kérhetnek segítséget vagy panaszukra orvoslást.

Krokodil a baromiludvarban. Szombathelyről jelentik: Napokon keresztül kutattak egyik Szombathely közelében lévő község gazdái ama tókatos állat után, amely éjszakaról éjszakára egyre több pusztítást végzett udvaraikban. Görényre gyanakodtak elsősorban, amely alaposan megvámolta tyúk-, kacsá- és libaállományukat. Hosszu és alapos kutatás után aztán rájöttek arra, hogy nem görény, hanem egy valószínűs krokodil tizedeli meg a baromijukat. Nemrégiben állatsereglet jött a megyébe, onnan szökött meg az ezáltal állat amelyet a gazdák nagy sikerrel elfogtak és agyonverték.

Polgári egyének elutazhatnak a balti területeiről. A rigai rádió vasárnap este közölte, hogy minden polgári egyén elutazhat a balti területet. A közleményt ész és lett nyelven olvasták fel. (MTI)

A zsidó szabadkőműves páholy visszatért Párizsba. A B'nai B'rith zsidó szabadkőműves páholy franciaországi fiókjá, amely a németek bevonulása után Párizsból Algirba menekült és ott erős propagandát fejtett ki, most az angolszász hatóságok engedélyével visszaköltözött Párizsba. A zsidó szabadkőműves páholy szereznek kivápatát és közönetét tolmácsolta Eisenhowernek és de Gaulle-nak és mindkettőjüknek magas kitüntést adott.

Világszerte vezetőhelyet foglal el Magyarország a paprikatermelésben

Csípős paprika, mint a malária egyik leghatásosabb gyógyszere — Új vitamin, amely a vérmegbetegedést gyógyítja

A belgrádi Donauzeitung írja: A burgonyához és a paradicsomhoz hasonlóan a paprika is délamerikai eredetű növény, amely Spanyolországon keresztül terjedt el egész Európában. 1494-ben egy Chanca nevű spanyol orvos „spanyol borsnak” nevezte. Ez az orvos részt vett Columbus felfedező útjában és nagy része van a paprika európai meghonosodásában. Németországban már a XVI. század közepén ismerlék a paprikát. A Brünn környéki piacokon már 1580 óta megtalálható.

Magyarországra, jelenlegi legfontosabb termőhelyére valószínűleg a törökök után jutott el.

Azonban Magyarországon is csak a XIX. század elején lett általános, kereskedelemben is forgalomban lévő fogyasztási cikk, annak dacára, hogy a házikertekben már négy évszázada otthonos volt.

Alapjában véve megállapítható, hogy a paprika jól terem mindazon a helyeken, ahol a kukorica és a szőlő megterem és a külterjes művelése lehetséges ott, ahol a paradicsom így termesztendő. Eppen ezért ma már Németország sem csupán fogyasztó, hanem termelő is a paprika terén.

A Birodalom különböző területein már jelenleg is élénk paprikatermelés folyik.

Spanyolország a maga 8-10 millió kilogramm évi termésével erős versenytársa lett Magyarországnak a paprikapiacra. Bulgária is nagyüzemi paprikatermelésbe kezdett az utóbbi időben. Itt a minőség ellenőrzése az állam feladata s nagyon vigyáznak arra, hogy külföldre csak kiváló minőségű áru jusson. Szerbiában is hatalmas lépésekkel halad előre a paprika termelése. Szlovákiában, ahol a paprika termelése az utóbbi időben visszaesett, szindikátust alapítottak a mennyiségi és minőségi termelés fokozására.

20.000 család él Magyarországon a paprikából

A paprika klasszikus hazája azonban Magyarország. Magyarországon a paprika elterjedése és előszeretettel való művelése többek között annak is tulajdonítható, hogy

Oriási bankrablás Rómában. Rómából jelentik: A péntekre virradó éjszaka vakmerő rablók kirabolták a Római Bankot és 14 millió líra készpénzt vittek el. A rablók előzőleg elrejtőztek a bank pincéjében, éjszaka azután megtámadták az éjjeli őrköt, megbilincseltek őket és elvették tőlük a pénzeszekrények kulcsait. A vakmerő rablók nyomtalanul eltűntek.

Faanyagokat csak a Faforgalmi Központ engedélyével lehet szállítani. A faanyagok és egyéb erdei termékek szállításának szabályozásáról kormányrendelet jelent meg a hivatalos lap vasárnapi számában. A rendelet szerint tűzfűt és szerfát, ideértve az ezekből készült erdei fű- és készgyártmányokat, valamint fűrészarut is, ugyszintén aszénét, gubacsot cserzőtörget és fenyőgyantát, csak a Faforgalmi Központ által kiállított fuvarlevéllel szabad vasuton hajón, vagy gépjárművel való fuvarozásra felvenni.

a csípős fajtákat a malária egyik leghatásosabb ellenszerének tartják a mocsaras vidékeken.

A paprika termelésével foglalkozó kisgazdaságok — családok — száma Magyarországon hozzávetőlegesen 20.000. A paprika közismert termelési vidékei Kalocsa, Szeged és a Sárköz. 1934-ig a szabad termelés volt érvényben. Házi szükségletre kisebb területeken ma is bárhol termelhető.

A külterjes termelést azonban négy kijelölt területre korlátozták, más helyeken nagyobb területen nem lehet paprikát termeszteni.

A paprika egyébként az első magyar termény, amelyet 1918 óta védjeggyel láttak el.

Porpaprikát már egy kilogrammnál is nagyobb mennyiségekben csak állami plombálással lehet forgalomba hozni.

A friss zöldpaprika kivitele ma csaknem teljes egészében Németországba irányul. Körülbelül 8000 vagon zöldpaprika kerül így kivitelre Magyarországból.

Nem ártalmas az egészségre

A Donauzeitung a továbbiakban a paprika németországi növekvő népszerűségéről ír és a paprika nagy tápértékéről is. Így többek között megemlíti, hogy

a paprikánál semmiféle egészség-re ártalmas anyagoktól nem kell félni.

A modern vitamin-kutatás bebizonyította, hogy az egészségre nézve pótolhatatlan hatóanyagok sokkal nagyobb mennyiségben vannak meg a paprikában, mint más növényekben. Ma már közismert, hogy egy zöldpaprikában négyszer, sőt hatszor annyi C-vitamin van, mint a citromban vagy a narancsban.

A legújabb időkben tudományos körökben sokat beszélnek az úgynevezett P-vitaminról, amely szintén nagy mennyiségben van a paprikában, s amely elengedhetetlen gyógyszer anyag bizonyos vérmegbetegedések esetén.

Hitelhez jutnak a kisiparosok. Kisiparos körökben megnyugvást keltett az a hír, hogy a kormány a bevált kereskedelmi hitelakciót a kisiparosokra is kiterjeszti. A problémát úgy oldják meg, hogy öt nagy bank, az IOKS és a Kisipari Hitelintézet fog hitelt nyújtani a rászoruló kisiparosoknak. A kölcsön felső határa 10 ezer pengő lesz, a kamato: 6,5 százalékban, kivételes esetekben pedig 6 százalékban fogják megállapítani. Tekintettel arra, hogy bankszerű fedezetet kevés kisiparos tud majd nyújtani, a kölcsön visszafizetésére vonatkozó biztonságot az állandó ellenőrzéssel fogják helyettesíteni.

Ellopták pénzt, amíg a repülőgépeket nézte. Pécsről jelentik: Kovács Lukácsné izségi lakos ismeretlen tolvaj ellen tett feljelentést a községi csendőrsőn. A tolvaj 2500 pengőt lopott el lakásából, amíg a község felett elrepülő ellenséges gépeket nézte. Az ügyben az eljárás megindult.

KÖZGAZDASÁG

A földművelésügyi miniszter rendelete a fakitermelésről

Jurcsik Béla földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében az 1944/45. évi fakitermelési idényben minden erdőbirtokos (fakitermelő), akinek szántó-üzemmódban kezelt erdeje a 60 kat. holdat, sarjerdő-üzemmódban kezelt erdeje a 30 kat. holdat éri, vagy meghaladja, köteles az esedékes évi rendes vágáson felül még egy évi csökkenés nélküli vágásnak megfelelő terület faállományát, továbbá a legfiatalabb és legidősebb korosztály levonásával erdejének minden kat. holdja után tisztítással, vagy gyérítéssel 1 köbméter faanyagot kitermelni. A 60 kat. holdnál kisebb szántó, valamint a 30 kat. holdnál kisebb sarjerdő birtokosát pedig kötelezi a rendelet, hogy az 1944/45. évi fakitermelési idényben az esedékes évi rendes vágáson felül közellátás céljaira 1 köbméter tűzfát termeljen ki. Ha ezek a rendelkezések a község,

vagy város köztisztviselőinek és lakosságának tűzifaszükségletét nem biztosítják, el lehet rendelni egyes gazdasági fásítások (facsoportok, fasorok, szélfogó párták, tanyafásítások stb.) kötelező kihasználását is. Intézkedik a rendelet a kötelező gubagyűjtésről, kéreghántásról és fenyőgyantagyűjtésről is.

Az erdőbirtokos (fakitermelő) köteles az általa kitermelt fát a jogosított vevőnek megvételeire felajánlani, azt vasúti kocsiba, vagy hajóba rakva, vagy tutajba kötve, vagy tutajkötő rakpartra ki szállítva átadni, illetőleg beszállítani. Az összegyűjtött gubacsot, valamint a termelt cserkérgyet és fenyőgyantát a kijelölt szerveknek kell átadni, illetve beszállítani, mégpedig, külön megállapodás hiányában, szintén a feladó állomáson vasúti kocsiba, vagy hajóba rakva.

A mezőgazdasági textilutalványok szétosztásának új szabályozása

A közellátás miniszter 15. számú utasításával módosította az a körrendeletet, amely szerint egy-egy munkáscsalád részére legfeljebb 6 db. egyenként 50 pengő értékű utalvány vehető ki. A kiegészítés után a rendelkezés a következő: Ha a gazdálkodó egy családból három, vagy annál több személyt foglalkoztat munkásként, a munkáscsalád részére kiadott 6 db. textilutalványon kívül a foglalkoztatott harmadik és minden további családtag részére további 6-6 db. textilutalvány adható ki. Ez a rendelkezés a mezőgazdasági munkát végző gazdálkodóra és családtagjaira

is értelemszerűen vonatkozik. Ha a gazdálkodó saját magát és munkáscsaládát a meghatározott mértékig kielégítette és ezenfelül még további utalványokkal rendelkezik, ez az utalvány mennyiség a mezőgazdasági munkát végző gazdálkodó és a munkások között arányosan osztandó el. Egy-egy munkáscsalád hatnál több textilutalványban nem részesülhet. A gazda csak akkor tarthatja meg az összes utalványokat, ha az összes mezőgazdasági munkát idegen munkások igénybevétele nélkül maga, családtagjaival végzi el.

Gondviselőket jelölnek ki a vezető nélkül maradt gazdaságokhoz

A Magyar Távirati Iroda jelenleg a hivatalos lap vasárnapi száma közli a kormány rendeletét a háború következtében ügyek ellátásában akadályozott személyek gazdasága részére gondviselő gazdaságvezető kirendeléséről. A rendelet lehátóvá teszi, hogy a katonai vagy munkaszolgálatot teljesítő, hadifogságba esett vagy elhunyt és általában mindazok a személyek, akik az általuk vezetett gazdaság ügyeinek ellátásában akadályozottak, megfelelő gondviselő gazdaságvezető kirendelését helyettesíthetők legyenek.

A háborús viszonyok miatt gyakran előfordul, hogy a katonai szolgálatra vagy munkaszolgálatra behívott erdőbirtokosok otthonmaradt családtagjai a gazdálkodást folytatják ugyan, de a gazdaság vezetéséhez megfelelő szakértelemmel nem rendelkeznek. Ezen esetben a most kiadott kormányrendelet alapján a háborúra utal személy, családtag vagy a birtok tulajdonosa a gondviselő gazdaságvezető kirendelését kérheti az illetékes főszolgabírótól, illetőleg polgármestertől.

Gondviselő gazdaságvezetőt lehetőségek a mezőgazdasági ingatlan közelé-

ben okleveles, vagy kellő gyakorlattal bíró gazdák közül a járási (városi) m. kir. gazdasági felügyelő meghallgatása után még pedig a katonai szolgálatra alkalmatlan vagy polgári foglalkozásában meghagyott, illetve 48 éven felüli személyek közül kell kirendelni.

A gondviselő gazdaságvezető kötele hatáskörben működhetik. Az egyik esetben csak szakfelügyelő látja el a gazdálkodást folytató személyt és a munkafelügyelő felügyelésében támogatja. Ebben az esetben számára csak a szükséges fuvar, esetleg az ellátást kell biztosítani és a felmerült költségeit kell megtéríteni. Amennyiben szükséges, a gondviselő gazdaságvezető a gazdaságban az igazgatási, kezelési és ellenőrzési teendőket is köteles ellátni, — ez esetben tehát gazdasági hatáskört is be — ilyenkor részére a helyi szokásoknak megfelelő javadalmazás jár.

A rendelet részletesen előírja, hogy a főszolgabíró (polgármester), siket rendelhet ki gondviselő gazdaságvezetőül. Ha a gondviselő gazdaságvezető kötelességének nem tesz eleget, kihágást követ el.

A termelés zavartalanágának biztosítása érdekében az ügyek vitelebe akadályozott személyek a rendelt,

lapján kéri a gondviselő gazdaságvezető kirendelését.

Termesszűnk több ősziárpát

Takarmányárpa elég nagy szükségünk van és mégis a legtöbbszűr nehezségek vannak az árpa takarmányozásánál. A hiba leggyakrabban az az, hogy azt tartjuk, hogy tavaszi takarmányárpát termesszűnk olyan helyen, ahol lehetne őszi árpa termeszűni. Ha emlékeztetünkbe idézzük azt, hogy a tavaszi árpa kalászában 20-24 szem van, addig az őszi árpa kalászában 46-50 szem is van, így már ez is arra kell figyelmeztessen, hogy az őszi árpa valószínűleg többet is teremhet. Az őszi árpa termeszűésétől a legtöbb helyen azért idegenkednek, mert nem egyszer azt tapasztalják, hogy az őszi árpa télen kifagyott vagy kipárolt. Ma már ettől nem kell félni, mivel a különböző növényvédőszeresek egészen biztosan termő őszi árpa állítottak elő. Az őszi árpafélések közül a legjobb a sopronmegyei Béta, de igen jó a hatvani őszi árpa, jó a lovászpatai és a Székács-féle. Az egyes őszi árpafélések beszerzése végett legjobb a M. Kir. Növénytermelési Hivatalhoz (Budapest, IV., Vámház-körút 2.) fordulni, de természetesen végezt az egyes járási gazdasági felügyelőségek is szívesen támogatják a gazdákat.

A mi éghajlati viszonyaink a legtöbb helyen olyanok, hogy az őszi árpa több termést ad, mint a tavaszi. Ez egészen természetes is, mert a sok tápanyagot és nedvességet kedvelő árpa sokkal jobban tudja felhasználni az a tápanyagot, mint a téli nedvességet, ha azt ősszel vetjük. Nem egyszerűen tapasztalhatjuk, hogy a tavaszi árpa vetése megkésik és hacsak kissé szárazabb tavasz jön, akkor a tavaszi vetett árpának lemarad, kicsiny lesz és alig hoz termést. Az is igaz, hogy a kedvező tavaszi időjárással a tavaszi árpa is igen jó termést ad, mint az őszi is. Megállapítható tény az, hogy azokon a vidékeken, ahol igen jó őszi árpa terem, ott természűnk tavaszi árpát, de más helyeken tanácsosabb ősszel vetni takarmányárpát, amely célra igen jók a fentebb említett őszi árpafélések.

Az őszi árpát jó talajterületen levő és jól megművelt földbe vessék szeptember hó folyamán, mert így a tél beálltáig eléggé meg tud erősödni és a telet biztosabban kiállja. Ha az őszi árpa a tél beálltáig nagyon megerősödik, akkor a nagy hó esetén a vetést megjárattással szellőztetni kell, de ez így van mindenféle őszi árpa esetén. Az őszi árpa termeszűésének az is a nagy előnye, hogy korán érkezik és így a legtöbbszűr a burgaradás megkezdéséig már el is csépelik, tehát van takarmány a malomnak, órák és baromtinak. Számára is elég jó takarmány, ami nem egy esetben, éppen úgy aratás felé, igen nagy előny. Mint látható, az őszi árpa termeszűésén egészen indokolt és annak előnyeiről csak az győződik meg, aki termeszűését meg is kíséri.

Megbüntetik a kereskedőt, ha nem tünteti fel a kirakati árakat

Az illetékes hatóságoknak tudomására jutott, hogy a kirakati árak feltüntetésére vonatkozó szabályokat egyes kereskedők igen rugalmasan értelmezik, sok kereskedő pedig egyáltalán nem tartja be ezeket a szabályokat. Ezért a kereskedelemügyi miniszter utasította az iparhatóságokat hogy a legszigorubbán ellenőrizték a kirakati árak feltüntetésére vo-

natkozó rendelet végrehajtását.

A felhívással kapcsolatban a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara figyelmezteti a kereskedőket, hogy az árfeltüntetés kötelezettsége alól az iparos vagy a kereskedő csak akkor mentesül, ha kizárólag magyarázó eladással foglalkozik. Nem kell feltüntetni az átalakított és javított áruk árát sem, ha az iparos javította azokat.

A leggyakoribb az az eset, hogy egyes kereskedők kirakatrendezés címén mulasztják el az árak kötelező feltüntetését. A Kamara figyelmeztetése szerint kirakatrendezés címen az árak feltüntetésére csak néhány órára melegezhető és semmi ezin alatt sem engedhető meg a hetekig tartó „kirakatrendezés”.

Néhány kereskedő úgy játsza ki a rendelkezéseket, hogy olvashatatlan, apróbetűs árjelzést használ, továbbá az áru fölé odafiggeszti a „megrendelésre kész” feliratot, ami legtöbb esetben nem felel meg a valóságnak. A hatóságok az ellenőrzés során ezekre a körülményekre is ki fognak térni és az árfeltüntetésre vonatkozó rendelet végrehajtását a legszigorubbán fogják ellenőrizni. A rendelkezések megszegői ellen azonnal megindítják az eljárást.

Szabályozták a hasznosnövénymagvak forgalmát. A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki a hivatalos lap szombati számában a gazdasági hasznosnövények vetőmagjainak forgalombahozatalával kapcsolatos egyes kérdések újabb szabályozásáról.

FILM

TURUL FILMSZINEAL

Kisértetek háza

A címe a Turul Filmstúdió előzetes műsorára kerülő darabjának, melynek főszerepeit János Sándor, Emil Kereschwater, Blanche Arany, Alfred Bauer alakítják. Amióta Huszár a szegedi zürichi polgár meghalt, tiszta férfiak kerengenek Huszár utáni hírekért. Azt mesélik, hogy kisértetek házában ne Tyffel ur a házgonnok házában nyitott szik megcélolná a mordát, a legelső egyre jobban terjed s már az utolsókat is foglalkoztatja. A legnagyobb hírnépszerűségét jelentik a hírek, hogy Huszár a riportot ír a kisértetek házában. Az ajánlatot elfogadják s ha sikerül megszereződtek a laphoz. Másnap Tyffel elcsúsz a házába, de a kisértetek megjelennének, lövedéses támad, a vilány elalszik és Ricot reggel az utcán találják eszméletlen állapotban. A riportot másnap megírja vérfagyasztó hangon, de általános derűtséget keltsenki sem hiszi el, h'rápi kacsának minősíti. Hozzá még Tyffel ur hitelrészért perrel fenyegetődzik. Itt kezdődik a tulajdonképeni bonyodalom, mely érdekes jelenetek közt visz a kibontakozásig. Szerdától péntekig vetjük.

A bolsovizmus térhódítása

Berlin, szeptember 26.

(UTA) A német sajtó figyelmét újabban azokra az államokra és országokra összpontosítja, amelyek a tengelyhatalmakról leváltak és amelyeknek a kormányai engedékenységgel Moszkvától előnyökre számítottak. Számos megbízható és helytálló jelentés jutott be mindezekből az államokból, különösen pedig Romániából és Bulgáriából; ezek a jelentések mindenben alátámasztják az eddig hirdetett német tételt, amely szerint a bolsevistákkal személté tárgyalás nem képzelhető el.

A német figyelmeltetéseket Bulgária belpolitikai és külpolitikai fejlődése minden jel szerint még tulzárnyalja. Teljes joggal mutatnak tehát rá Berlinben arra, hogy a bolgár kormány, amely a tengelyhatalmaktól elszakadt, országa számára olyan helyzetet teremtett, amelynek eredményeképpen Bulgária most négy nagyhatalommal hadiállapotban van. Bulgária eredetileg arra törekedett, hogy semlegességét minden irányban megtartsa, illetve visszaszerezze, ehelyett most hadiállapotban van az Egyesült Államokkal, Angliával, a Szovjetunióval és végül a német birodalommal, amelynek csak a minap üzent hadat. Azonkívül a bolgár nép saját festén tapasztalja, hogy a szomszédos Kis Államok sorjában ráveleik magukat azokra a területekre, amelyeket Bulgária Németország jóvoltából az utolsó években az anyaországhoz csatolt.

De Finnországban is megfigyelhető a népi iránti fejlődésnek minden kísérő jelensége. A német sajtó nagy figyelemmel kíséri és nyugtázza azokat a svéd sajtótámadásokat, amelyek szerint a finnok tömegesen menekülnek Svédországba. Ezzel kapcsolatban Berlinben rámutatnak arra, hogy a mai fejlődés, különösen pedig a délkeleti térség fejlődése megcáfolhatatlanul bizonyítja, hogy a német birodalom mind Kéket, mint pedig Délkelet-Európában olyan erőteljes volt, amely minden országnak és népnek a rendet és az egyensúlyt biztosította. Míg ezekben a térségekben szilárd viszonyok voltak, amelyek az ellentéteket kiegyenlítették és a léleket megbékéltették, míg továbbá ezekben az országokban a Németországgal folytatott cserekereskedelem és a sok áru összeköttetés gazdaságilag is egészséges megélhetési viszonyokat biztosított, most mindenütt, ahol Németországnak egykori szövetségesei erről az alapról letértek, a gazdasági és politikai összeomlás feltartóztatatlannal bekövetkezett.

A nagy vonásokban vázolt képet a francia tér hasonló fejlődéssel, új színnel gazdagítja. Jóllehet Franciaországban az angolok és az amerikaiak mint a francia nép felszabadítói vonultak be, de Gaulle környezetében mégis mind követelőzőbbek lesznek a bolsevista igények és követelések. Különösen kihangsúlyozza a német sajtó, hogy de Gaulle mind engedékenyebb lesz az ugynevezett belső francia front követelésével szemben és hogy a Moszkvától irányított csoportoknak meg kellene ígérnie, hogy Franciaország jövő államformájára vonatkozóan az ő hozzájárulásuk és beleegyezésük nélkül nem dönt. Különösen kihangsúlyozza a német sajtó, hogy egész Franciaországban, elsősorban azonban Dél-Franciaországban mind nagyobb hullámot ver az elégedetlenség amiatt, hogy egyre nő azoknak az idegen elemeknek és egykori spanyol vörösöknek a száma, akik a belső francia front irányításában a vezetést magukhoz ragadták.

S-P-O-R-T

Széljegyzetek a vasárnapi rangadóhoz

avagy: mi következik abból, ha megváltozik a csatarend

A vasárnapi rangadó a MÁV és a MOVE között ismét eldöntetlen eredményt hozott. Érdekes, hogy az utóbbi időben a zombori csapatok egymásközti mérkőzéseik mindig eldöntetlen eredményt hoznak. Bizonyítja ez a körülmény azt, hogy a csapatok ereje kiegyenlített. De ezt bizonyítja a bajnoki táblázat is, amelyen a két zombori vezető egyesület a MÁV és MOVE az első két helyet foglalja el, csak a ZSE maradt el az előbbi kettőtől.

Visszatérve a vasárnapi mérkőzésre első sorban

örömmel kell megemlékezni a közönség nagy érdeklődéséről. Régen volt a Városi Sporttelepnek annyi látogatója mint vasárnap s a közönség nem hagyta el csalódva a pályát.

Magasszintvonalú mérkőzésről nem lehetett szó, ami természetes is, hisz a rangadók rendszerint erős iramú küzdelmeket hoznak. Ilyenkor a győzelem elérése a cél és nem a szemképrázatos szép játék. Viszont igazi rangadó mérkőzés tanui voltak a nézők, amely bővelkedett izgalomokban s néhány szép és ötletes teljesítményben is.

Mind a két csapat minden erejét és akaratát beleadta a mérkőzésbe s a játék mindvégig a megengedett határok között mozgott, nagyobb kihágásokat nem követtek el egyik részről sem amiben Siket játékvezetőnek is nagy szerepe volt. Minden szabálytalanságot erőlyesen megakadályozott.

A MOVE megváltoztatott csatarenddel kezdte meg a mérkőzést.

Mócs középsatárt játszott, míg a középhátvéd helyét Dombovics foglalta el, Horvát I. pedig a jobbszélső szerepét töltötte be.

Az új összeállítás nem vált a csapat előnyére. A játékosok nagy része nem találta fel magát az új helyen.

Mócs például csatár, habár jól játszott, nem nyújtotta azt a játékot, amit rendszerint nyújtani szokott. Később amikor vissza ment régi helyére, a zöldék védelme egyszerre sziklaszilárd lett és könnyedén vette vissza a vasutasok támadásait. Dombovics jól játszott a középhátvéd helyén is, azonban látszott játéka, hogy nem ez az ő helye. Már alacsony természetű fogva sem nyújthatja ezen a helyen azt a játékot mint Mócs. Horvát I. is elég idegenül mozgott a szélén és igen sok labdát engedett el.

Ennek a játékosnak helyre van szükség, hogy tudását érvényesíthesse, a szélén erre nem nyílt egy alkalma, mint a középben.

A mérkőzés úgy indult, hogy a vasutasok biztosan megúgyrják.

Csak a 15. perc után támadtak a zöldék először, addig állandóan a vasutasok voltak támadásban. Ezután a zöldék játékosai is feltalálták magukat új helyeiken s így a játék teljesen kiegyenlített lett. Az első félidőben a vasutasok két szép és hatásos góllal szereztek meg a vezetést. Ennek ellenére a zöldéknek is volt három igen jó gólhelyzetük amikor a vasutasok kapuját kizárólag a sze rencse mentette meg. Az első félidőben Majorosnak is volt még két igen nagy helyzet, amelyeket nem használt ki.

A második félidőben aztán kifejezés-

re jutott a MOVE azon erénye, hogy még a

kétségos hátrány ellenére is teljes bedobással tud küzdeni.

Oly lendülettel támadta ellenfele kapuját, hogy az egyenlítés csakhamar be következett.

Ami a játékosok egyéni teljesítményét illeti, voltak igen jó, közepes és gyenge teljesítmények.

Róka rége volt ly bismatlan mint vasárnap.

Mind a két gólt védelem kellett volna. Az elsőnél beütött kapujában, a másodiknál meg a labda már kétszer is kezében volt, mikor kiejtette. Veres I. volt a védelem legjobb embere. Biztosan végezte dolgát és egy biztos gólt a kapuvonairól fejtet vissza. Molnár játéka ellen sem lehet kifogást emelni. A veszélyes Horváth I-et jól fogta, s ennek csak igen ritkán sikerült keresztül menni rajta. Szorgalmas, igyekvő játékos, aki bár nem rendelkezik különösebb tehetséggel, megbízható tagja a vasutas védelemnek. A két szélső fedezet Bara és Veres II. voltak a védelem leggyengébb emberei. Sem a támadásokban, sem a védekezésben nem játszottak el a rájuk bízott szerepeket. Dani a tőle szokott megbízható játékol nyújtotta. Majoros öb helyzetét hagyott ki, gólja igen hatásos volt, azonban nem tudta feleltetni Bergmann. Tóth szűkebben játszott a szokottnál. Inkább a védekezésre szorítkozott s a kapura törésnél nem iparkodott. Betyin nek volt néhány szép kitérése, lövései azonban nem sikerültek. Mócssal szemben később nem tudott érvényesülni. Nyikos volt a csatársor lendítője, sok helyzetet dolgozott ki szorgalmasan.

Huszár gólja dícséret, egy léssé el volt hanyagolva, de a labdát kapott azt mind hasznosította is.

A zöldéknek Marikovics amé védhető volt kivédte, a két gólt viszont nem védhette. A hátvédek közül Ujházy sokkal jobb volt mint Horváth II. Az utóbbinak nem ez a helye. Igen gyakran hagyta el ellenfelét és nem is vette illőzöbe amikor a t' hagyta. Fedezetben sokkal jobb. Dombovics megtett mindent amit meg lehetett, de — mint mondtuk — alacsony termete miatt a nála magasabb Betyinnel szemben nehezen boldogult. Weisznek eleinte nem ment a játék. Különösen az volt feltűnő, hogy rugásai sikerültek rosszul. Később azonban erősen fejlődött s a fedezetsor legjobbjá lett. Jakab főleg szorgalmával tűnt ki. Horváth I. mint jobbszélső kevesebbet nyújtott, mint szokott a középben, azonban így is a csatársor egyik legjobb tagja volt. Albert jól irányította csapatát, gólja szép teljesítmény volt. Mócsról már mondtuk, hogy sokkal jobb a középhátvéd helyén mint elől. Azonban így is ezen a neki szokatlan helyen meglepő jó játékot nyújtott. Kolovics nagyobb hibákat nem követett el, viszont nem is igen védte magát észre. Horváth III. gyenge napot fogott ki. Alig sikerült neki néhány beadás.

ÓBECSEI SZABÓK—CIPÉSZEK 2:2 (1:2)

Barátságos mérkőzés, melyből egyenrangú félként került ki a két alkalmi csapat. Az első félidőben a cipészeknek kétszer sikerült a bőrt a

szabók hálójába juttatni, de azok egy löszabású góllal helyrehozták a labát. Gólrúgók: Bálint és Poós, illetve Károlyi és Kéri. Gyarmati, az alkalmi csapat alkalmi bírása nem valami jól végezte tiszteit.

Temerini TC - Bezdáni SE 4:4 (2:2)

Bezdán, KB mérkőzés, vezette: Nyári.

A temeriniak csak délután fél 1 órakor érkeztek hajóval Bezdánba s arra kérték a BSE vezetőségét, hogy a mérkőzést kezdjék meg azonnal, hogy még aznap visszatázhassanak. A BSE vezetősége ezen kívánságnak nem tehető már eleget, de sikerült kocsikat azertenni, hogy a mérkőzés után Zomborba szállítsák a vendégeket ahonnan 5.41 órakor utazhatnak tovább.

Temerini támadásokkal indult meg a játék s a vendégek csakhamar 2 gólos előnyre tettek szert. Csak ekkor tért magához a hazai csapat s ekkor szép támadásokkal közelített meg a vendégek kapuját, s szép góllal kiegyenlítették. A második félidőben a TTC ismét kétségos előnyre tett szert amit azonban a mérkőzés végéig a hazaiak kiegyenlítették.

Mind a két csapat szép és élvezetes játékot nyújtott.

APRÓHIRDETESEK

KISEBB HÁZ eladó. Azonnal beköltözhető, Steier utca 42. a-1436-1

VÁSÁRTÉR 7 szám alatt nagyobb mennyiségű istállótrágya eladó. a-1436-1

FIGYELEM zombori lakosok! Kézszítást és drótmunkát kaphatnak Wöhl Jánosnál, Kereszt utca 31. Ugyanott javítások eszközöltenek. a-1416-1

ELTÜNT a Budapest—nyivádeki vonalon a 2. osztályon, 23—24 óráig, 61-jel egy fehér papírcsomag, függöny tartalommal. A megtaláló vagy nyomra vezető nagy jutalomban részesül. Ertesztést: Köröm Testvérek hírlapirodába Zombor kérek. a-1436

MÉLY gyermekkosci ócsón eladó. Arany János utca 7. alatt. a-1435

JOKARBAN levő kocsikálya eladó. Kossuth Lajos utca 16. II. emelet. a-1432

BUTOROZOTT szoba két személy részére kiadó. Kohári utca 7. alatt. a-1433

ELVESZETT Kéffe István, Szt. István ut 75 címre szóló bevásárlás könyv. Kérem a E. megtalálót szíveskedjen átadni a rendőrségnek, vagy a fenti címre. a-1431

ELADÓ egy 1943 típusú, universális, 5 lámpás rádiókészítés. V. tész utca 15. a-1437

ÜZLETI SZOLGÁT, hávítéssel október 1-re felveszek. Jelentkezni: Rathov divatru-üzletében, Zombor. a-1438

Betűsoros nyilvántartás, Lakók nyilvántartási könyv és Kukorica igénylést nyomtatvány kapható

Bosnyák József
könyvnyomdájában
ZOMBOR, Csthas Benő u. 3.